

قرآن قابل فهم است !

از :

مصطفیٰ حسینی طباطبائی

آبان ۱۳۸۲ هـ. ش. / رمضان ۱۴۲۴ هـ. ق.

قرآن قابل فهم است!

یکی از علل آنکه بیشتر مسلمانان از مطالعه قرآن و درک معانی آن باز مانده‌اند، این شهرت نابجا است که قرآن مجید قابل فهم ما نیست و تنها پیامبر اسلام ﷺ و امامان علیهم‌السلام باید آن را تفسیر نمایند! این شهرت از سوی «اخباری‌ها» پراکنده شده و «دانشمندان اصولی» با آن به مخالفت برخاسته‌اند به دلیل آنکه:

أولاً در خود قرآن چهار بار به تصریح آمده است که:

«وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ؛ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ؟!»

(۵۴= الْقَمَر/ ۱۷، ۲۲، ۳۲ و ۴۰) یعنی: «همانا قرآن را برای پندآموزی آسان ساختیم؛ پس آیا پند گیرنده‌ای هست؟!»

ثانیاً در قرآن، مردم به تدبّر در کتاب خدا دعوت شده‌اند و اگر قرآن، قابل فهم نبود، تدبّر در آن چه سود و ثمری داشت؟! قرآن می‌فرماید:

«كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ، لِيَذَّبَ رُؤُوسَ الْكَافِرِينَ وَ لِيُذَكِّرَ الَّذِينَ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهُ لِقَاءَ رَبِّهِمْ»

(۳۸= ص/ ۲۹) یعنی: «(این) کتابی فرخنده است که آن را به سوی تو فرو فرستادیم تا در آن تدبّر کنند و خردمندان از آن پند گیرند.»

ثالثاً آثار فراوانی (در حدّ تواتر) از پیامبر اکرم ﷺ و امامان علیهم‌السلام رسیده که فرموده‌اند:

روایات منقول از ما را با قرآن بسنجید، اگر با کتاب خدا سازگار بودند، آنها را پذیرا شوید و چنانچه موافق نبودند، آن روایات را نپذیرید! و این دستور به روشنی می‌رساند که قرآن مجید، قابل فهم مسلمانان است و گر نه چگونه می‌توانستند تشخیص دهند که کدام روایت با قرآن سازگار است و کدامین سازگار نیست؟!!

در اینجا نظر خوانندگان محترم را به نمونه‌هایی از آثار مزبور جلب می‌کنیم:
 در تفسیر «مجمع البیان» اثر شیخ طبرسی از قول رسول اکرم ﷺ آمده است
 که فرمود: «إِذَا جَاءَكُمْ عَنِّي حَدِيثٌ فَأَعْرِضُوهُ عَلَى كِتَابِ اللَّهِ، فَمَا وَافَقَهُ فَأَقْبِلُوهُ وَ مَا
 خَالَفَهُ فَأَضْرِبُوا بِهِ عَرَضَ الْحَائِطِ!» (مجمع البیان، ج ۱، ص ۲۷، چاپ لبنان)
 یعنی: «هنگامی که حدیثی از قول من به شما رسید، آن را بر کتاب خدا
 عرضه کنید، در صورتی که با کتاب خدا سازگار بود، آن حدیث را بپذیرید و اگر
 مخالف بود، آن را به سینه دیوار بکوبید!» (کنایه از اینکه حدیث مزبور، باطل و
 ساختگی است.)

در کتاب «وسائل الشیعه» اثر شیخ حرّ عاملی از امام باقر علیّه السلام آمده است که
 فرمود: «إِذَا جَاءَكُمْ عَنَّا حَدِيثٌ فَوَجَدْتُمْ عَلَيْهِ شَاهِدًا أَوْ شَاهِدَيْنِ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ
 فَخُذُوا بِهِ وَ إِلَّا فَقِفُوا عِنْدَهُ...» (وسائل الشیعه، ج ۱۸، ص ۸۰، چاپ تهران) یعنی:
 «هنگامی که حدیثی از قول ما به شما رسید و یک یا دو شاهد از کتاب خدا بر آن
 یافتید، حدیث مزبور را بپذیرید و گرنه، در برابر آن توقف کنید.»

و در کتاب «اصول کافی» اثر شیخ کلینی از قول امام صادق علیّه السلام آمده است
 که فرمود: «مَا لَمْ يُوَافِقْ مِنَ الْحَدِيثِ الْقُرْآنَ فَهُوَ زُخْرُفٌ.» (الأصول من الکافی، ج ۱،
 ص ۶۹، چاپ تهران) یعنی: «هر حدیثی که با قرآن موافق نبود، باطل است.»

بنابر این، خوانندگان محترم باید به قرآن کریم رجوع کنند تا اسلام راستین
 را بدون حشو و زوائد و خرافات بشناسند و بویژه جوانان عزیزی را که در اثر
 پاره‌ای خشونت‌ها، به بدبینی دچار شده‌اند با «اسلام بی نقاب» آشنا سازند تا
 برکات و تأییدات الهی اِنْ شَاءَ اللَّهُ شامل حالشان شود.

«وَالسَّلَامُ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى.»

مصطفی حسینی طباطبائی

آبان ماه ۱۳۸۲ ه. ش.

رمضان المبارک ۱۴۲۴ ه. ق.

